

Sari Pyhälä

anestesiahoitaja
Hyks ATeK, Töölön sairaala, OLS
sari.pyhala[a]hus.fi

Spirium-lehden päätoimittaja, varapuheenjohtaja
Suomen Anestesiahoitajat ry
sari.pyhala[a]gmail.com

Kumppani vailla vertaa

Kun Vesan kanssa sovimme tästä kolumniparista – ensimmäinen osahan julkaistiin Suomen Anestesiahoitajat ry:n toukokuun lopussa ilmestyneessä Spirium-lehdessä – olin valmis lähtemään hommaan suin päin. Alun innostuksen jälkeiset ”mihinkään sitä taas tuli lupauduttua” -tunnelmat ovat sittemmin vaihtuneet rauhalliseen ja tasaiseen fiilikseen – kyllä tämä tästä! Saman fiiliksen tunnistaa useasta haasteellisesta anestesiastakin: ensin mennään sata lasissa kohti kauhun tasapainoa ja lopulta saadaan nauttia tasaisesta tai ainakin melko hallitusta tilasta.

”Askel edellä” on loputtomiin asti kuultu hokema. Se opetetaan sairaanhoitajille jo ammattiin opiskelun yhteydessä ja sen merkitys vain kasvaa työkokemuksen myötä. Mitä useammin hankala tilanne on yllättänyt, sen kirikkaammaksi tuo perushokema on käynyt. Etukäteisvalmistelut ihan tavallisiinkin tilanteisiin ovat anestesiahoitajan perustyötä. Ennakkoon varautuminen ei kuitenkaan onnistu ilman hyvää kommunikaatiota anestesiahoitajan kanssa. Etukäteen ilmoitetut toiveet anestesia-aineista ja halutusta lisävälineistä helpottavat anestesian aloitusta ja pitävät ilmapiirin lupsakkana. Yksitellen tiputellut toiveet tilanteen edetessä eivät ilahduta sen enempää anestesiahoitajaa kuin -lääkäriäkään. Lisäksi vanha sanonta hyvin suunnitellusta on enemmän kuin totta ja koko toiminnan kannalta ennakoitua on mahdollisten syntyvien ongelmien ehkäisyssä tärkeä asia. Kommunikoikaamme siis!

Jalkojen juuressa happipommi, ambu ja kuljetusmonitori. Kesäisen yön hetkellinen hämäryys vaihtumassa valoisaan aamuun. Avoimena olevasta ikkunasta lempeä tuulahdus – helle Helsingissä on jatkunut jo viikkoja eikä yölläkään viilene.

*”Me taidettiin kuule pelastaa isä kolmelle lapselle.”
”Niin taidettiin.”*

Hiljaisuus. Päät toisiinsa nojaten. Vain hetki – yksi ohikiitävä hetki. Ja kuitenkin niin kaiken kertova.

Edellä kuvaamaani tilannetta edelsi koko yön kestänyt työ ja taistelu vaikeasti liikenneonnettomuudessa loukkaantuneen perheen isän pelastamiseksi. Tämä tapahtui 2000-luvun alussa ja edelleen muistan tuon hetken ja tunteen.

Hienoimmillaan anestesiahoitaja ja -lääkäri ovat työpari. Kaikkien yhteistyöhön liittyvien termien ja kuvioiden sekä molempien ammattiryhmien edustajien hyvien ominaisuuksien lisäksi suhde ja yhteistyö perustuvat luottamukseen ja toisen kunnioittamiseen. Kykyyn päästä lähelle ja päästää lähelle. Ilman luottamusta toisen tietotaitoon ja osaamiseen ei yhteinen intressi potilaan parhaasta riitä hyvään lopputulokseen. On tilanteita, joissa puolin ja toisin joudutaan hyväksymään rajan ylitykset ammatillisissa kuvioissa mutta kun luottamus toiseen on olemassa, ei varpaiden tallominen aiheuta kriisiä.

Olen saanut kulkea sanalla sanoen hienon matkan anestesiahoitajarakkileesta jo nyttemmin senioriosastoon. Menneisiin työvuosiin mahtuu lukuisia satoja uusia kohtaamisia ja luottamuksen rakentamista. Varpaiden tallomistakin. Kiitos ja anteeksi siitä! Vaikka työura on jo kääntymässä viimeiselle vuosikymmenelle, on jokainen työpäivä edelleen täynnä odottamatonta ja tilaisuuksia uuden oppimiseen. Intoa ja iloa uuteen työpäivään ja uuteen tutustumiseen antaa tieto kansani työskentelevistä huipputyypeistä – kumppaneista vailla vertaa! ■

”Me taidettiin kuule pelastaa isä kolmelle lapselle.”

Tämän kolumnin pari ”Anestesiahoitaja: tärkein työkaverini” löytyy Suomen Anestesiahoitajien yhdistyksen Spirium-lehden numerosta 2/2016. Yksittäisten anestesiahoitajien ja anestesiahoitajien lisäksi myös yhdistyksemme ovat jo vuosia tehneet hyvää yhteistyötä esimerkiksi vuosittaisten anestesiakurssien muodossa. Onnittelut 40-vuotiaalle Spiriumille ja Suomen Anestesiahoitajien yhdistykselle! (VK)